

Ο ΠΙΣ για την Παγκόσμια Ημέρα κατά της Βίας σε βάρος γιατρών και υγειονομικών

Τα επεισόδια βίας σε βάρος γιατρών και υγειονομικών έχουν πυκνώσει τα τελευταία χρόνια και αποτελούν πληγή, κυρίως για τις δημόσιες υπηρεσίες υγείας – και δη τις νοσοκομειακές- χωρίς να λείπουν ανάλογα περιστατικά και από τις ιδιωτικές μονάδες υγείας, στις οποίες όμως εμφανίζουν μικρότερη συχνότητα.

Η βία εκδηλώνεται ως λεκτική, ψυχολογική, ακόμη και σωματική, λαμβάνοντας σε ορισμένες περιπτώσεις ακραίες διαστάσεις.

Το φαινόμενο λαμβάνει πανευρωπαϊκές διαστάσεις. Γι αυτό και η CEOM, στη σύνοδό της το 2018 στη Μαδρίτη, εξέδωσε σχετικό ψήφισμα μετά από εισήγηση της ελληνικής αντιπροσωπείας¹. Σημεία του ψηφίσματος βρήκαν εφαρμογή σε ορισμένες χώρες της ΕΕ. Από τη χώρα μας δεν υπήρξε καμία ανταπόκριση.

Κοινό ψήφισμα όλων των ιατρικών φορέων εκδόθηκε στις 12/3/2020, καλώντας τις κυβερνήσεις να λάβουν επείγοντα μέτρα για την αντιμετώπιση της βίας σε βάρος γιατρών και υγειονομικών.²

Ανάλογο ψήφισμα εξέδωσε και ο Παγκόσμιος Ιατρικός Σύλλογος.³

Τα φαινόμενα βίας σε υπηρεσίες υγείας παρουσιάζουν έξαρση σε περιοχές με έντονη παραβατικότητα. Έξαρση εμφανίζουν και σε περιόδους που η κοινωνία δέχεται ασφυκτική πίεση με ταυτόχρονη υποβάθμιση της στελέχωσης των υπηρεσιών υγείας.

Πρωταρχικό μέλημα αποτελεί η **ενημέρωση της κοινωνίας** για την ανάγκη σεβασμού των γιατρών και των υγειονομικών και το σοβαρό ρόλο που διαδραματίζουν στη διαφύλαξη της υγείας και ευημερίας των ανθρώπων.

Τα περιστατικά βίας, ακόμη και λεκτικής, απορρυθμίζουν τη λειτουργία των υπηρεσιών υγείας και προκαλούν αίσθημα ματαίωσης στους γιατρούς και νοσηλευτές που τα βιώνουν, επιτείνοντας φαινόμενα εργασιακής εξουθένωσης (burn out).

Συνεπώς πρέπει να λαμβάνονται **μέτρα αποτροπής περιστατικών βίας**, τα οποία μπορούν να έχουν ένα ευρύ φάσμα:

- 1.** Κύριο στόχο αποτελεί η στελέχωση των υπηρεσιών υγείας με μόνιμο ιατρικό, νοσηλευτικό και λοιπό προσωπικό, αριθμητικά ικανό να παρέχει αξιόπιστες υπηρεσίες στους πολίτες, μειώνοντας δραστικά

τους χρόνους αναμονής στα Επείγοντα Περιστατικά, χώρο στο οποίο εκδηλώνονται κυρίως τα περιστατικά βίας, αλλά και στις λίστες για χειρουργεία και άλλες ιατρικές πράξεις (πχ ακτινοθεραπείες).

- 2.** Λειτουργία και στελέχωση των ΤΕΠ σε όλα τα Νοσοκομεία της χώρας, ώστε να μη συνωστίζονται τακτικά και έκτακτα περιστατικά στον ίδιο χώρο και προκαλούνται συνθήκες ανεξέλεγκτης διαχείρισης.
- 3.** Ανάληψη υποχρέωσης από την υπηρεσία να στραφεί εναντίον εκείνου που βιαιοπραγεί, κινητοποιώντας τις αστυνομικές αρχές και καταθέτοντας μήνυση για διατάραξη της υγειονομικής μονάδας, καθώς και αγωγή για σωματικές βλάβες και φθορές.
- 4.** Είσοδος σε κλινικές και εργαστήρια με πληκτρολόγηση κωδικού σε πόρτες ασφαλείας.
- 5.** Μπουτόν κινδύνου στα ΤΕΠ και τα φυλάκια εισόδου, το οποίο θα ειδοποιεί το πλησιέστερο αστυνομικό Τμήμα σε περίπτωση κινδύνου.
- 6.** Στελέχωση της φύλαξης των Νοσοκομείων με εκπαιδευμένο προσωπικό, το οποίο θα γνωρίζει τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντά του και θα επανεκπαιδεύεται κατά τακτά διαστήματα.

Παρατηρητήριο περιστατικών βίας στις υπηρεσίες υγείας

Η ίδρυση και λειτουργία παρατηρητηρίου περιστατικών βίας έχει τεθεί επιτακτικά σε όλα τα ψηφίσματα των Ευρωπαϊκών Ιατρικών Φορέων, ώστε να υπάρχει αξιόπιστη καταγραφή, αντιμετώπιση και διεκπεραίωση των περιστατικών βίας.

Παρατηρητήριο θα εδρεύει σε κάθε υπηρεσία υγείας της χώρας και ο κεντρικός συντονισμός θα πραγματοποιείται από το υπουργείο Υγείας από κοινού με τον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο.

Οι υπηρεσίες αυτές θα περιλαμβάνονται στο οργανόγραμμα και θα στελεχώνονται με προσωπικό καταγραφής, κοινωνικό λειτουργό, ψυχίατρο και νομικό. Η λειτουργία τους θα βασίζεται σε λεπτομερή κανονισμό διαχείρισης των περιστατικών βίας και καθιέρωση σχετικών πρωτοκόλλων.

Η διασφάλιση νομοθετικού πλαισίου και η δυνατότητα καταγραφής καταγγελιών και διερεύνησης τέτοιων φαινομένων θα λειτουργήσει εποικοδομητικά στις εργασιακές συνθήκες, δημιουργώντας αίσθημα ασφάλειας στους εργαζόμενους στους χώρους της Υγείας αλλά και αποτρεπτικά σε φαινόμενα βίας λεκτικής, σωματικής και ψυχολογικής απέναντι σε όσους επιλέγουν να ασκούν τέτοιες πρακτικές.